

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1882.

Kolozsvár, péntek, január 13

Tizenkettődik évfolyam.

Előfizetési felhívás

"KELET" tizenkettődik évfolyamának első, január-márciusi évfolyamára.

A "Kelet" előfizetési ára:

Egész évre 16 frt.
Fél évre 8 "
Negyedévre 4 "
Egy óra helyben 1 " 50 kr.

A "Kelet" szerkesztősége.

KOLOZSVÁRT, 1882. január 12.

A ház összegyűlt az ünnepek után s az igazságügyminiszter a tegnapi ülésen egy törvényjavaslatot nyújtott be, mely az egyik legelőszörre van hivatalos orvosságot hozni — törvényjavaslatot az uzsora ellen.

Nem első eset, hogy a magyar törvényhozás gondoskodását képezi e tárgy; hogy rendeletek erősítették meg azok ellen, kik szorultság, vagy tapasztalatlanságuk kizsákmányolása útján — juttatnak koldusbotra annyi család. Nem mulik el az utolsó eset e törvényjavaslat életbeléptetése után sem, hogy a kétségbeesésbe taszított áldozat vergődésében ne emelje fel bosszúállástól sarkalva a kezét a vérszivó ellen, mint erre csak a legközelebbi napokban is nem egy példánk vala. Os régi baj, s veszedelem nálunk az uzsora s aligha sikerülni fog törvényhozásilag, vagy társadalmilag teljesen segíteni rajta. A hol nincs élenk ipar, a hol nincs kellő forgalom, a hol a tökéletes nem reménylheti biztosan, hogy visszakapja a kölcsönadott tőkét, a hol még mindig kockázattal jár az öröklött vagy szerzett vagyonnak elhelyezése, ott drága marad a pénz. És megszorult ember, ki a pillanat szükségében nem látja sem a következményeket, nem nézi az áldozat nagyságát s bármilyen áron, de pénzhez jutni akar; — és olyan, ki a kínálózó kőrülményeket kizsákmányolni mindig kés, ki előtt nem képezi a tisztesség és a becsület kérdését, vajjon a pénzért járó nyereség arányban van-e a tőkével: kölcsönvő és uzsorás mindig lesz, — de olyan nagy területümről való kizsákmányolása, milyen most dul, milyenről most szedi az áldozatokat kell, hogy mindenek felett gondoskodás tárgyát képezze. Hogy lezserítessék pedig arra nézve első sorban ipari és közgazdasági állapotaink teljes megjavulásától várhatjuk az orvoslátot.

A KELET TÁRCZÁJA.

A FÉLTÉKENY.

Gréville Henrikől.

(Folytatás.)

Hogyan itt szemem előtt kintok gyalázatos gyanak; s ő látta, mert látta, hogy szenvedek; egy szavával véget vehetett volna gyötrelmeimnek, s még sem mondta ki azt az egy szót! Azért-e, mert nem tehet?

— Színeljünk tehát, mondám magamban. Különbem nem tudok meg semmit. Hej de ért már hozzá, de ügyes már benne!

Igazán ügyes is volt, mert mit sem tudhattam meg. Egyenesen megkérdezni: az könnyű lett volna; de ugyan fékezhettem volna-e magamat tetten kapott hazugsággal szemben. Tettem, mintha fontos dolgom lenne bevégezni valóm; s Amália kérdése daczára is író szobámba mentem s a bérletpénzek számadásába merültem. — Tíz óra felé feljött hozzám; kissé nyugtalan, kissé szomorú volt s azt kérdezte, sokáig megyek-e még aludni?

— Aludni? viszonzám szigorúan. Nem, ügyeim nem engednek mulasztást; fektüj csak le, ne várj réám.

— Szegény Ferdinand, szolt a kicsike homlokán csókolva, beteg s mégis dolgoznia kell. Ugy-e jössz nem sokára, szől?

— Nem tudom, feleltem. Mondtam, ne várj réám.

Valóban számadásaim átvizsgálásához fogtam volt: szerencsére a dolog nem volt valami sürgős, mert ugyancsak számadást szorítottam.

Hol kezdődik most az uzsora áldozatainak szedése? Falun a földmives nép között. Beül — mint valami nem tudni honnan jött dögvész — egy kocsmáros a faluba, kifogad egy viskót s kinyújtja a körmet áldozatok után. A termés még a lábán van s majd csak lesz pénz belőle — de egy pár garasra csak szükség van az embernek. Ad a kocsmáros. Egy ital pálinka is — ugy róvárs! — kerül ki a jó szívetől. Aztán eljön az aratás, de az élet nem a természet udvarára kerül, hanem a kocsmárosra. Jön a tél, élni kell, az adó is, meg egyéb is huzza az embert s tavaszra a termőföld is, melyből szorgalmas műveléssel valahogy csak megélt a kis család — oda kerül a kocsmároshoz. Aztán elé a koldusbotot. Egy pár esztendő telik el s a kocsmáros, ki megzsedte magát a kiszivott vérről, vagyonilag legmeghízottabb a faluban. Ez a kisebb fajta baj. Ismerünk a Marosmentén olyan nagy urat, ki fenséges kilátású kastélyából nagyban üzi ezt a mesterséget. Ismerünk mi egyet — de megvan majd minden vidéknek a magáé. A legtöbb izraelita — a miénk esetleg nem az. Nyílt titok, hogy alig néhány évvel ezelőtt kezdte a mesterséget, úgy, hogy felvette egy bécsi banktól 60 ezer forint. Jövedelméből fizetett nem ismert az uzsoránál — ebbe fektette. Ma Harczó, Panit, Fele, Madaras s még egynehány jó székely község sokat tudna beszélni arról, miképpen került ki tisztesen immár az az összeg; s mily áron került ki. Hány jó székely család, mely ha megszorult egyszer s csak 100 forint segélyért folyamodott a kölcsönadó nagy urhoz, vesztette el, úgy hogy észre sem vette, tiszser annyit érő birtokát egy-két év alatt. Hány lett saját öröklött telkében, házában szolgálja az új tulajdonosnak, ki pár forint fejében — mit a váltó lejártának hatánapján nem birtak kifizetni — elvette azt tőle. Szolga ma — esetleg, ha a nagy ur szeszélye úgy kívánja, koldus holnap. — Ismerünk olyant, ki összeköt két foglalkozást. Nyuzza a port és facsarja a birtokos nemességét. Jótékonyágáról is ad hírt néha s azok, kiknek nem igen van módjukban a jótékonyág és forrását látniok — elismeréssel vannak a filantropikus gazdag ember iránt.

Nem régiben nemességgel tüntették ki. Az a vidék sindette, siratta azt a pénzt, a minek emberbaráti célra való fordításából került ki az a nemesi levél. Nagy szeszgyára van s kezében tartja az

szé-vissza. A számoszlopok szemem előtt az erdő fasoraivá alakultak át, s e fasorok közt csak Amáliát láttam, a mint vizes fűvel vízben lubiczkol, gyorsan haladva, azokkal a szilárd s könnyed léptekkel, a hogyan ő szokott járni. . . . Ugyan hová mehetett, s miért nem akarta nekem megmondani?

Éjfél után egy óra volt, lámpám kialudni készült. Nagy nehezen távoztam végre nőmhöz.

Aludt: feje karján pihent; hajának leomló gesztenye fürtjeire a félig lecsavart lámpának bizonytalan fénye sötétes árnyat vetett; nyugodtan, szabályosan lélekedett, balkezét az én vákosomon tartá, mintha elaludtakor engem öltet volna meg: szívemet s szememet egyszerre érzem megtelni érelemmel, könyekkel. Mily tiszta volt e gyermetes alvás! . . . Bizonyos lelkiismeretmardossággal közeltem az ágyhoz: vétkeknél érzem magam, hogy bár csak gyanakvás által is megbántottam; szerettem volna felébreszteni, hogy elmeséljem, mi minden történt velem ezen a rossz napon, mikor birtelen észrevettem, hogy pipereasztalának fiókjából egy papírszeglet kandikál kifelé. Ő soha se szokott papírt dugdosni oda: tehát mi lehetett az? Óvatosan kihúztam a fiókot, kibontottam a gyanus papírt. E szavakat olvastam róla:

"Asszonyom, mintán elég kegyes volt megígérni, hogy véget vet szenvedésemnek, csőtörtőkö s pénteken ott várom Cormerleiben. Szombat tudni fogom sorsomat. Köszönet nyílt kegyért, a mennyről még álmodni se merem soha!"

Valami M. . . volt aláírva.

Cormerie lakunktól négy órányira fekvő tanya volt, az ordájban. Csőtörtők: az tegnap volt, — akkor küldött a városba. Péntek: ma, ma kint járt! Szombat: holnap lesz!

egész környék pálinka mérését. Képtelen árat ad meg érte s a falusi örül rajta, hogy imé kicsoda derék jövedelem ez a községnek s mikor a bérleti idő letelik, akkor látja meg milyen olcsóba került, milyen kevésből tellett ki, — törvény által meg nem gátolható uton — nyíltan való kifosztása, kizsebelése. Ez a foglalkozás egyik ága. A második a nagy birtokosra irányul, ki abban a m.-vásárhelyi fényes irodában írja alá a maga és családjá utolsó ítéletét, mikor a könnyen adott pénzről szóló váltóra vetette a nevét. — Négy ló kell, parádé kell, minthogy a nemes ur házasodik s a rangnak megvannak a maga követelményei. Adnak pénzt rá tűrhető kamatra. A terminus eltelével meghosszabbítják tűrhetetlenre, de a mit el kell fogadni — aztán vége parádénak, komédiának.

Egy vidékről hoztuk csak fel példát. Minden vidéknek meg van a maga rablója, ki szabad lábon jár, s úgy fosztogat. A munka nélkül való meggazdagodás a legkönnyebb, de a legbiztosabb most nálunk. A hány falu, s a hány város mindenkinek meg van a magáé. Szomorú, s rettenetes lista lenne, ha összekezdünk írogatni a kezük nyomában fakadt nyomorúságot. Nem csak az kerülne ki belőle, hogy hány ember ment tönkre vagyonilag, s erkölcsileg — hanem az is, hogy egy járványos betegség sem tesz többet a sirba, mint a mennyi áldozata az uzsorának dobja el az életnek tűrhetetlen nehézzé vált terhét magától.

A benyújtott törvényjavaslat szigorú paragrafusai arra valók, hogy sujtsák a nemzetnek ez átkait, kik elbizakodva olyan vakmerőséggel éltek ez emberruizást, mely fellázt minden jobb érzést. Bizonyosan, ha elfogadtatik a javaslat és hatályba lép — használni is fog. Am alaposan csak az győgyítja ki az országot ebből a bajból, ha a nyugati országok virágzó nemzetgazdaságának állapotára emelkedünk, mikor — hitelképesebb lévén — könnyen juthat a falusi ember is pénzhez, s nem kénytelen onnan venni, a hol kap, eladva egy pár krajczárért földi boldogságát, életnyugodalmát, az uzsorásnak.

A megyei segéd és kezelő személyzet nyugdíjazása kérdésében a megyéknél erős mozgalom indult meg. Az első lépést ez irányban az O. É. szerint Békésmegye segéd és kezelő személyzete tette, feliratot intézvén az ügyben a képviselőházhoz. Békésmegye példáját más megyék segéd és kezelő személyzete is követi; így Beszterce-Naszód megye kinevezett

Rémiltlen hanyatlottam a pamlagra. A zajtól félig feledbrett Amália s halkán az én nevemet suttogá. Visszafőttem lélekzetem, nehogy magamra vonjam figyelmét. Ha szólnom kellett volna hozzá, úgy hiszem, örültt télt volna a düh, a fájdalom.

Tehát ez az angyal, az én Amáliám, a nő, kit tavaly hoztam fűdelem alá, találakatogadtott el, a legutálatosabb idővel is dacolt, csak hogy ott lehessen, — és szombat . . . Mit akart szombat? Elszökni talán?

— Ah, hadd szökjék hát, szoltam magamhoz kétségbeesve. Hadd hagyja itt hát ezt a fűzhelyet, hová békét s örömet hozott, s hol fájdalmat és megvetést hagy hátra maga után. Hadd távozzék hát; egyedül maradok itt, hogy egész életemen át sirassam azt a napot, melyen megszerettem őt, őt, a ki oly csalta, hazug!

A kelő hajnal ott talált a pamlagon. Amália nem mozdult volt többé. A nap fénye, mely ezuttal ragyogva veté rám sugarát, más érzelmeket juttatott eszembe, melyekről bánatom első taláradásakor megelégedtem.

— Őt, őt megsirathatom, szólék magamban; de van valaki, a kit előbb meg kell ölöm. Türelem még, hadd tudjam meg hát nevét.

Új életet öntött belém a düh; eszembe sem jutott már, hogy én az egész éjtel fenn töltöttem: egy percze oda ültem az ágy széléhez, hogy elhítessem Amáliával, miszerint elfoglaltam volt rendes helyemet; könyökömet a vákosba mélyítettem, hogy az fejem nyomának lássék.

Tehát én is tudok, gondolám magamban, én is tudok csalni, hazudni, én, ki még tegnapelőtt csupa bizalom s boldogság valék! . . . Károlina néniük igaza volt; őh, ő jól ismeri azt a nőt, ki az én nevem viseli.

tisztviselői is benyújtották kérvényüket a képviselőházhoz, melyben kiemelik, hogy a megyei segéd és kezelő személyzet actív szolgálata ideje alatt a fizetés elégtelensége miatt majdnem folytonos nélkülözésnek van kitéve, a mit még keservesebbé tesz ennek a tudata, hogy előregedés és tartós betegség esetén 40—50 évi szolgálat után sem számíthatnak a legesekélyebb nyugdíjra sem. Azután felemlítve a közigazgatási tisztviselők által az államnak tett szolgálataik fontosságát, az iránt esedeznek, hogy az ország összes közigazgatási segéd és kezelő tisztviselőire nézve a nyugdíjaztatási intézmény a törvényhozás által életbe léptetessék.

Az országgyűlési szabadalvú párt tegnap d. u. 6 órákor értekezletet tartott. A kör elnöke akadályozva lévén a megjelenésben, Tisz a miniszterelnök felszólalására a nagy számmal megjelent tagok Móricz Pált kérték föl a tanácskozás vezetésére, ki megnyitván az értekezletet, a miniszterelnök azon kérdést terjesztette elő: kívánja-e a párt a legközelebbi tárgyalás alá veendő állami költségvetési előirányzatot általánosságban is értekezleti vita tárgyává tenni, vagy az eddigi gyakorlat szerint csak részleteiben, s a részleteket hogy és miként tárgyalja? Kemény Géza b., Szilágyi Virgil, Csernátoni Lajos és Hegedűs Sándor bizottsági előadó felszólalásai után egyhangúlag elhatározta, hogy a párt a költségvetést általánosságban elfogadván, az általános vitát mellőzi; de, tekintettel a pénzügyi bizottság általános jelentésében foglalt határozati javaslatokra, az általános jelentést a közlekebből összehívandó értekezlet tárgyalás alá fogja venni. Ez az értekezlet fog a részletes viták ideje és sorrendje fölött határozni.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése

jan. 11-én.

Elnök: Pécsey Tamás.

Elnök az ülés d. e. 11 órákor megnyitván, üdvözlé az újvábon a ház tagjait és a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja a szabályszerűt elnöki előterjesztésen kívül a miniszterek átiratát, melyben arról értesíti a házat, hogy ő Felsége a császárné és királyné névnapja és ő Felsége az újév alkalmából a ház szívesekívánatait elfogadták és azokért legmagasabb közönbűtöket nyilváníttak.

Tudomásul vették. Bemutatja továbbá a főrendiház elnökének átiratát az országos levéltárban elhelyezett törvényekről.

Prileszky Tádé és Orbán Balázs végleg igazoltatnak.

Felolvastatik ezután a szünet alatt beérkezett kérvények sorjegyzeke.

Miközben e gondolatok agyamban cikáztak, kerültem Amália tekintetét. Tudtam, hogy ha megpillantom, túltelt szívem fűdöklésbe tör ki. Öltözésőbamba mentem tehát, s mintán ruhát váltottam, kissé félriszéltem, kissé lecsillapítva, vadászfegyvert ragadtam kezembe s azzal kimentem.

A légűde s zajtalan enyhe volt; a nap fűkelt már. Reggeli fél hat körül lehetett. Soha szebb napot nem láttam. A pacsirták fent énekeltek a magasban. Nem tudom hogyan, de birtelen elmémbe ötlött Lafontaine meséje a Pacsirtáról kicsinyeiről meg a mezei gazdáról. Ez a pásztori költszet meg nem akart tölem válni, ugyszólvá; a verssorok egymásután öllöttek elmémbe; hiába gondoltam egyébre, nem menekülhettem fölök, mind oly jó régi ismerőseim voltak:

Les alonettes tout leur nid*

Dans les blés, quand ils sont en herbe . . .

A tegnapi eső széles tócsákban ragyogott az elhagyott utakon, a kis árkok telidesteli álltak vízzel, s itt-ott egy-egy zöld béka czuppant beléjük nagy zajjal. Jöszögonnak ez a fele mi fájdalmas emléket se költe fel bennem; sötét eszmém lassankint elszibbadtak a kelő nap melegén, a vadmenták illatán, melyek a mezőséget szegélyezték, s bizonyos könnyűllet fogott el észrevétlenül.

— Szegény Amália! tűnődék magamban. Ő szeretett engem! Mennyit kelle szenvednie, küzdenie, hogy idáig jussom.

Hirtelen eszembe jutott hamis mosolya, mikor a tegnap azt felelte volt:

— Azt hiszed?

Mennyi vakmerőség rejtett o válaszbán,

*) A pacsirták a sarjzadó buza közé fűszkelnek.

Hirdetési díjak.

Egy négyesűz centiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvezznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbaesi Nr. 2. (Eckhan) der Wollzeile 3.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések fűvételi irodája Budapeston Szervitátor 3. sz.

Ügyviteli csihkek

gármond sora után 25 krajczár ártendő.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter bemutatja a közlájvám felelőseiről, valamint az 1871. XLII. t. cz. 9-dik §-ának — sugár-úti adómentesség — magyarázatáról szóló törvényjavaslatokat és az erdélyi ev. ref. egyházkerülettel kötött egyezségeit.

Mindézen beadványok a pénzügyi bizottsághoz utasítatnak.

Tisz a Kálmán miniszterelnök bemutatja az országban az 1877-dik évre vonatkozó közegészségügyi viszonyairól szóló jelentését.

A jelentés könyv alakjában fog kinyomtatni.

Csáky László gr. az összeférhetlenségi bizottság jelentését mutatja be, mely szerint Csiky Kálmán ügyében — Ludovika akadémiai tanárság — a bizottság összeférhetlenségi esetet nem talált; de azt azon feltételhez kötötte, ha Csiky Kálmánnak a ház a távozási engedélyt megadja.

A ház a távozási engedélyt szavazás után megadta.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter bemutatja a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló törvény módosításáról, valamint az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslatokat.

Mindkét törvényjavaslat az igazságügyi bizottsághoz utasítatik.

Az interpelláció és indítványkönyvben bejegyzés nem foglaltatik.

Ezután a napirendre nézve történt megállapodás. Az elnök indítványára a ház határozatilag kimondja, hogy a 82-dik évi költségvetés általános tárgyalása a holnap d. e. 10 órákor tartandó ülésben kezdetük meg.

Ezzel az ülés 3/4 órákor véget ért.

Az uzsoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslat.

I. Fejezet. Az uzsora vétségéről.

1. §. A ki másnak szorultságát, könnyelműségét vagy tapasztalatlanságát kizakmányolva, oly feltételek alatt hitelez, vagy ad fizetési hasznást, a melyek a részére engedett tulságos mérvű vagyoni előnyök által az adósának vagy a kezeseinek vagyoni romlását előidéznai vagy elősegítóni alkalmassak, az uzsora vétségét követi el, és 100 forinttól 2000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy egy hónaptól 6 hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

Ezen felül a hivatalvesztés és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése is együtt vagy külön kimondható.

A ki az uzsora előnyait, szinlett ügylet vagy váltó alakjában rejtve költöti ki, vagy uzsorás ügyletekkel fizetéseitlen foglalkozik, vagy uzsora vétsége miatt már elíteltetett, 2 évig terjedhető fogházzal s ezzel kapcsolatban 4 ezer forint terjedhető pénzbüntetéssel, valamint a hivatalvesztéssel és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével is büntetendő.

mennyi kihívás; akkor még nem értettem el értelmét s most már iszonynyal s borzalommal töltött el emléke.

— Megülöm őket, meg! kiálték fel.

S egész határozottan a Cormerie felé irányoztam lépteimet.

A nedves erdőnek átható szaga visszaadta reggeli vad erélyességemet s azzal a szilárd elkötelezéssel érkeztem meg a tanya, hogy mindent meg fogok tudni, hogy szembe állítom vágytársamat, kihívom s ott álló helyében megülöm, ha megtagadja a kihívást. Az udvarba léptem. A tanyaí logények mind kint voltak a munkán; a bérőné ott ült az istálló külsőben s tehenet fejt egy öblös rézedénybe. A récék nagy lármás örömmel egy pocsolyában hápogtak, verdesődtek, melyet a tegnapi eső megdagszított. A bérőné jó reggelt köszönt.

— De korán kelt ma az uraság! Parancsol egy csésze melegen fejt tejet?

Eleinte visszautasítottam; de a másik pillanatban gyomrom megevett a kísértésnek, a habzó té láttára, mert eszébe jutott, hogy tegnap is csak félből, harmadából ebédelt, s aztán végre is: az ember halandó!

— Hisz reggelizés után is ép oly könnyen fogom megülni a csábítót, — biztattam magamat.

— Nem bánom hát, feleltem hangosan az asszonynak. Járt itt mostanság valami?

— Hogy járt-e? De hogy járt, édes Ferdinand ur. Csak egy asszony, egy beteges, fáradt asszony, ki második napja pihen nálunk.

Egy asszony? Ez összekuszálta eszmém fonálát.

(Vége köv.)

Ezen felül az elítelt, ha belföldi és nem azon községi illetőségű, a melyben az uszora vétéséget elkövette, ezen községből, ha pedig külföldi, a magyar állam területéről kintasitatható.

A hivatalvesztés és a politikai jogok gya. korlatának felfüggesztése 1—3 évig terjedhet. 2. § A fentebbi §-ban megállapított büntetés érvényesíti, a ki

1. uszorás követelést (1. §) ennek létrejötté körülményeit ismerve, másra átruház; továbbá

2. a ki ugyanily követelést megszerezve, ennek uszorás előnyeit a tényállás tudatával érvényesíti.

3. § A valósággal adott érték után 8 százalékkal felül nem haladó kamat (1877. VIII. t. cz. 2. §) kikötése vagy érvényesítése büntető eljárás alá nem esik.

4. § Az 1. §-ban meghatározott büntetések alá esnek azok is, kik az ugyanott kijelölt módon a jelen törvény hatályba lépte előtt keletkezett követelést a tényállást ismerve, a jelen törvény hatályba lépte után akár másra átruházák, akár magok érvényesítik.

Ha azonban ily követelés csak a valósággal adott érték s annak 8 százalékkal felül nem haladó kamata (1877. VIII. t. cz. §-a) erejéig érvényesítetik: büntető eljárásnak sem a hitelező, sem jogutóda ellen nincs helye.

5. § Ha a zálogdíjlet-tulajdonos az 1881. XIV. t. cz. 11 §-a szerint megállapított díjjal magasabbakat költöztet, követel, vagy szed oly körülmények között, a melynek ezen cselekményét uszora vétéséggé minősítik, ellene a 6. §-ban kijelölt bíróság a jelen törvényben meghatározott büntetésen felül az 1881. XIV. t. cz. 23. §-ának második bekezdésében megállapított mellékbüntetést is alkalmazni tartozik.

6. § Az uszora vétésége felett, az illető kir. törvényszék ítél, mint büntető bíróság.

7. § Ha a büntető bíróság vádlottat az uszora vétésége miatt elíteli: ítéletében semmisenek kell nyilatkoztatnia azon ügyletet, melyben az uszora tényálladékat ismerte fel, s egyszerűsített meg kell állapítania a megsemmisítés jogkövetkezményeit.

8. § Az ügylet megsemmisítésének jogkövetkezményei a következő szabályok szerint állapítandók meg.

A hitelező visszakövetelheti azon értéket, a melyet valósággal hitelezett, és ezen érték 6 százalékos kamattal, és ha ezen követelése még ki nem elégítették, megtarthatja a már létező s öt illető biztosítékot; különösen érvényben tartandó az eredeti követelés biztosításánál szolgáló zálogjog, a megítélt érték és 6 százalékos kamat erejéig akkor is, ha a zálogjog a teleküknybe be van jegyezve.

9. § Az uszora vétésége miatt a büntető eljárásnak csak a sértett fél indítványára van helye.

Az indítvány azonban az 1. §. harmadik bekezdésének esetében vissza nem vonható.

10. § A büntető bíróság megkeresésére a polgári bíróság azonnal felfüggeszti a bűnvizsgálat tárgyát képező követelés érvényesítésére vagy behajtására vonatkozó, előtte folyamathat levő eljárást, s ha a per a felsőbb bíróságok előtt van, azonnal felfüggesztést tesz az iratok visszaküldése végett s az összes perirakat átküldi a megkereső bírósághoz.

11. § Ha a büntető eljárás más okból, mint az uszora vétés tényálladékanak vagy a bizonyítékoknak hiánya miatt nem tétethetik folyamatba vagy szünettetik meg a sértett fél keresetét folytán, a polgári bíróság ítél az ügylet érvényesítésére, s ha az 1. §-ban foglalt feltételek fennállása bizonyítottatik, az ügyletet megsemmisíti, és ennek jogkövetkezményeit a 8. §-ban foglalt szabályok szerint megállapítja.

Ez esetben a kisebb polgári peres ügyekben való eljárás alá tartozó ügyekben is, a kir. járásbíróságok járnak el.

A kir. tszéknek elő tartozó ügyekben a jegyzőkönyvi eljárásnak van helye.

12. § Az előző szakasz esetében az ott megjelölt polgári bíróság határoz az iránt is, hogy a követelés behajtása egészen felfüggesztendő-e, vagy a végrehajtás csupán csak a biztosítási intézkedésekig engedélyezendő.

13. § Az ezen törvény alapján ítélő, büntető és polgári bíróságok, a bizonyítékok bizonyító erejét ezek megvizsgálása és mérlegelése alapján nyert szabással meggyőződésük szerint állapítják meg.

14. § A jelen fejezet határozatai nem alkalmazhatók oly kereskedelmi ügyletekre, a melyek bejegyzett kereskedők, mint hitelt nyertek által kötöttek.

II. Fejezet A hitelezési ügylet biztosításának tiltott módjáról.

15. § A ki valamely hitelezési ügyletből eredő kötelezettség teljesítésére vonatkozó, s a becsült zálogával, becsültésszával vagy hasonló kifejezésekkel erősített ígéretet az adós ellen bármely uton felhasznál, kihágást követ el, s a kir. járásbíró által 100—300 forint terjedhető pénzbüntetéssel s a behajthatatlanság esetén megtehető időtartam elzárásával büntetendő.

Ha a kötelezettség uszora ügyletre vonatkozik: a törvényszék az uszora vétéségre kiszabott büntetés megállapításánál, a jelen szakaszban kijelölt kihágásra, mint ez által előállott halmozatra tekintettel leand.

16. § Az előző §-ban meghatározott büntetés alkalmazandó arra is, a ki ily módon biztosított követelést szerezve, az ilyenül biztosítást az adós ellen a jelen törvény életbelépte után bármely uton felhasznál.

III. Fejezet. A kamatokról.

17. § A kölcsönszerződésben bármely időtárra kötöttik is az, a kamat mindig világosan évi százalékban fejezendő ki.

Ha az ekkép határozottan ki nem tétetik, a kikötött kamat, ha rövidebb időre kötöttik is ki, egy évre megállapítottnak tekintendő.

18. § Ha a hitelező a kamatot a kölcsönzött tőke mennyiségéig, megintés nélkül hagyta növekedni, elveszté azon jogát, hogy a tőkétől további kamatot követelhesse.

A perindítás napjától kezdve azonban ismét lehet kamatot követelni.

19. § Kamatnak kamatja nem köthető ki. A beperesítés napjától a kamattól is követhető késedelmi kamat.

A két éves vagy régebb kamathátralékok közakarattal új tőke gyanánt köteleztethetnek.

20. § A 18. és 19. §-ok határozatai nem alkalmazhatók azon pénzintézeteknél elhelyezett betétekre, a melyekre névbe a pénzintézet alapszabályaiban elterölt intézkedések foglaltatnak, a 19. §. határozmányai pedig nem érikük az 1877. XX. t. cz. 290 §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezést.

IV. Fejezet. A keresmai hiteiről.

21. § A vendéglőkben, keresmákban, vagy bármely italmérési helyiségben a vendégeknek kiszolgáltatót szeszszitalok ára iránti követelések be nem perelhetők, ha az adós a hitelező irányában fenálló korábbi hasonló nem tartozását, a szeszszital kiszolgáltatása előtt nem törlesztette.

Ily követelések az adós követelésébe való beszámítás útján sem érvényesíthetők.

22. § Érvénytelenek azon zálog- és kezességű szerződések, melyek oly követelések biztosítása végett kötöttek, a melyekről az előző §-ban a beperelhetési jog elvonatott.

23. § A ki a 21. és 22. §-ok határozatai kijátszása céljából valamely érintett ügylet, vagy váltó alakját használja fel, kihágást követ el, s a járásbíró által 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

24. § Szállodákban, vendéglőkben vagy keresmákban szálló vendégek ellen a szállást adó által támasztható követelésekre a jelen fejezet határozatai nem alkalmazandók.

25. Ezen fejezet szövege minden italmérési helyiségben a vendégek által könnyen látható helyen magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelven kifüggesztendő s olvasható állapotban tartandó.

Ama vendéglős, keresmáros vagy italmérő, a ki ezen §. rendelkezést nem teljesíti, az illető község közigazgatási hatóság által 50. rti terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

26. § A jelen törvény végrehajtásával a belügy- és igazságügyminiszterek bíznak meg. Budapest, 1882. jan. 11.

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár-király ismert ma nitesztuma, mint nagyon természetes is, erősen félkavarta a német liberális párttörödeket, melyek most delegátusai által a fölött tanácskoznak, mint lehetne diszkusszió tárgyává tenni amaz uralkodó „alkotmánymagyarazatot.” Mafelől felhivatalos forrásból híresztelik, hogy Bismarck az uralkodó rendelkezést maga akarja a német birodalmi gyűlés elébe terjeszteni, hogy ezáltal vitát provokáljon. Mint Bismarck lépja, a „Nordd. Allg. Ztg.” jelenti, Berlinben a manifestatum alkalmával egy hálafelirat czirkulál, melyet már is igen sokan írtak alá.

A német, illetőleg porosz kormány ismét föl akarja venni a diplomáciai összeköttetés szálát a Vatikánnal, melyekhez követtül Busch államtitkár fog hírt szerint kinevezettni. Ezen intézkedés nem tévesztendő el jó hatását a centrum-pátra.

A francia szenator választások eredménye már tudva van, s bizton állíthatjuk, hogy a republicanus párt a harmadik köztársaság fenállása óta több ilyen eclatans diadalt nem mutatott fel. A 79 senatori szék közül, melyek úresedésben voltak 66 a republicanusoknak és csak 13 jutott a monarchistáknak. A republicanusok e szerint 27 új helyet nyertek s így a többség 54 szavazatra rug.

Az új szenatorok politikai meggyőződését illetőleg elegendő azon tény, hogy a republicanusok között egy sincs, ki az alkotmány revisióját ne vette volna fel programjába, s hogy csak kevesen vannak, kik a senatusnak radicalis átalakítását óhajtják, egy a mint azt Gambetta javaslatba hozza. Csak Labordere órnagy nyilatkozott a senatus eltörlése mellett.

A senatus megnyitása alkalmából a kormányelnök által mondott anti revisionista megnyitóbeszédnek tehát a szonatus revisio párti színével szemben, csak igen kevés hatása lehetett. Ellenben a lajstrom scrutinium elleni áramlat erősödni látszik, a mi arra bírhatja Gambettát, hogy ezen általa kívánt választási reform elfogadásából kabinet kérdést csináljon. A kormány párti párisi lapok azt híreltik, hogy Gambetta arra az esetre, ha a kamara a lajstrom scrutinium behozatalt elutasítja, azonnal visszalép.

A tegnapielőtti kamara ülésen Brisson definitív kamara elnökké választott meg. A többi tisztviselők választása a következők ülésen megy végbe. A képviselők hangulata a miniszteriummal szemben igen tartózkodó. Több rendbeli interpellatio jelentetett be az általános politika iránt. A kormány mindenekelőtt a lajstrom scrutiniumot fogja benyújtani s ebből kabinet kérdést csinálni. Ha a kamara ezt elutasítja, akkor az összes ministerium leköszön, s a többi törvényjavaslatokat nem is terjeszti elő.

Gambetta a krízisről így nyilatkozott: Én mindig a lajstrom scrutinium mellett voltam. Nézetem szerint nincs más forma, melylyel a democratianak solid alapot lehetessen adni. Szükséges tehát, hogy ezen elveket kereszttől vigyem most, miután én vagyok a kormányrúdon. A kamara ura napirendjének, s tehát megszavaztat-

ja a tulajdonképeni választási törvényt, melyet a lajstrom scrutinium elfogadása szükséges tesz. Ez megvédené egy időelőtti feloszlástól. Jól tudom — ugymond tovább, — hogy az apoposito erősen sikra szálland, de ha a többség nem sikerülend meggyőzni, akkor inkább, ezen kérdés miatt vonulok vissza, mint egy más kérdésért.

A „Republique Francaise” figyelemreméltó ezikkben hasonló értelemben nyilatkozik.

Gambetta a lajstrom scrutiniumot azért is óhajja behozni, hogy a szavazásnál meggyőződjék, hogy a képviselők továbbra is megajándékozzák-e őt bizalmukkal. Mintán a kicsinyes zavarok, melyeket a ministeriumnak okoztak, annak prestigejét némiképen megingatták, nem veheti Gambettától rossz neven, ha állását a szavazás által óhajja megerősíteni. Ellenben méltatlan dolog az, a mit a balközép organumai és a monarchisták mondanak fölé, hogy a kormányelnök azért szándékozik leköszönni, mivel belátja, hogy nem alkalmas a kormányzásra.

Tseverin tábornok elbocsátása, a mint azt pétervári hírek jelentik, Ignatiev győzelmet jelent. Tseverin az utóbbi merénylet óta, mely ellene elkövetett, Ignatiev ellenéhez csatlakozott, s mint önálló rendőrmiszternek, Ignatiev alól emancipálnia kellett volna magát. A politikai rendőrségnek elválasztásából a belügyministeriumtól, melyért Ignatiev küzdött, nem lett semmi, s így tehát nem maradt egyéb hátra, mint Tseverin tábornokot elmozdítani, ki mint nyílt ellensége Ignatievnek, ennek hivatalbeli segédje nem igen lehetett.

Mintán az „Agence Havas” egy sofiai sürgönynyel dementálja ama hírt, mintha a bolgár fővárosban gyújtogatások és zavargások történtek volna, úgy látszik, hogy valami igaz mégis volt abban a hírből. Nem szükség ugyan mindjárt forradalomra gondolni, de hogy a liberalisoknak Sophiában semmi okuk sincs a megelőzésére, az olyan bizonyos tény, mely az „Agen. Hav.” minden dementije dacára mégis fennáll.

Az angol-francia együttes jegyzék az egyiptomi notabelek és a katonai pártnál oly általános izgatottságot szült, miért a kormány elhatározta, hogy a jegyzőket nem hozza nyilvánosságra. Kitűnik tehát, hogy a khedive az angol és francia közös diplomatiai actió folytán sokkal kényesebb helyzetbe jutott, mint azt a jegyzék vételével képzelték.

Nikita montenegrói fejedelem hadsége, ki több nap óta Bécsben időzik, egy látogatója előtt állítólag oda nyilatkozott, hogy Montenegro politikailag és pénzügyileg nincs abban a helyzetben, hogy Krivoszie és Herzegovina ellenében kordont huzzon. Az „insurgensek” — mondá az adjutans — többszörös atyafiságban vannak s a mellet Montenegró a hercegovinai határos területeket a berlini szerződés előtt véres áldozatok árán szerezte meg, a berlini szerződés alapján visszaadta, de azokról nem mondott a végleg (?) Montenegró a területére menekült insurgenseket le fogja gyűjrezni, ép úgy, mint Ausztria magyarországot tette 1875. és 1877-ben a bosnyak menekültekkel. Az életmi szerek szállítást azonban az insurgensek számára Montenegró humanus tekintetéből nem tagadhatja meg.

Nem tudjuk, mennyiben hiteles, mennyiben nem, e közlemény, de bizonyos, hogy ellenkezik s így kétségsbe is vonható azon authenticus tudósításokkal, melyeket Montenegró loyalis magatartásáról e kérdésben olvasánk.

A földtani társulat ülése.

(Eredeti tudósítás.)

A magyar honi földtani társulat tegnap este tartotta dr. Szabó József elnökle alatt ez évi első rendes szakkülését, melynek lefolyása a következő volt:

Szombat Tamás röviden előadja „Adatok Magyarország (Pestmegye) és környékének geologiai ismeretéhez” című tanulmányát. A helyszínen és később a gyűjtött közeteken tett petrographiai tanulmányozás alapján, a már régén híres mogoródi kőbányák anyagáról és geologiai szerepléséről szól. Petrographiai leírását adja az egyes gyűjtött közeteknek, mely szerint azok labradorit (andesin) angit, trachyt törmelekének bizonyulnak, és a mogoródi harmadkori tuff és conglomerát képződményeket — mintán olivint sehol sem talál — a Boseubusch-féle közetbeosztás szerint a trachytokhoz sorolja. Fellépésük és szerkezetük arra enged következtetni, hogy ezen képlet nem egy a helyszínen történt eruptio terménye, hanem a csüröktől nagy trachyt-eruptiónál a víz által ide sodort törmelék és vulcani hamu lerakodmánya. A fehérbányai trachyt-tuff ellenben régiebbnek bizonyult.

Dr. Schafarik Ferenc bemutatta a zágrábi földrendési térképeknek graphikai statisztikáját két, nagy gondnal s szakértelemmel készített táblázaton. Ezekből kitűnik, hogy a földrendési térképeknek elmulóban vannak. — A graphikai összeállításban múlt évi december hó végéig 197 lőkes van kimutatva.

Dr. Staub Móricz, ki a zsilvölgyi foszil florának tanulmányozásával foglalkozik, elő-

adja tanulmányainak egyes eredményeit. Főlemli, hogy ezen őskori vegetációban a harasztok őt fajban voltak képviselve; köztük egy új neopteris sp. A füllelvi fák közül mint új telek említendő: glyptostrobis Ungeri steer és sequoia Langsdorff steer. Ismeretlenek voltak eddig e florából a pálmák is, melyekből az előadó néhány töredéket bemutat. A babérfaék őt faj által voltak képviselve; valamint egyéb növényesaládok is hagyták egyes fajokat hátra. Különös figyelmet érdemel azonban egy új, a malpighiacaeae-hez tartozó faj; valamint tetrapteris harpyriarum Ung is, mely a szotkai florában lett fölfedezve; levelet azonban Unger hiányosan lerajzolta; Ettinghausen részéről más fajnak mondott, de most a zsilvölgyi növény által ismét helyreállítatik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Aradról írják a P.N.-nak, hogy az Alföld és Aradvidek lapok az Aradon elvonultan élő Molnár Györgyöt néhány Shakspeare-Molière előadásra hívták föl. Molnár jan. hó közepén hosszabb vendégjátéki körútra indul és Kecskemétet, Czeglédet, Sz. Fehérvárt, majd Szébet Brassót látogatja meg Szabó Antal jól szervezett kis társulatával s azután a székellyöldi városokat.

Két tragikai művész nő Pétervárt. Barkany Irmáról, a nagy magyar tragikáról, kiről már említettük, hogy Pétervártól Sarah Bernhardt vetélytársnővé lett, az orosz fővárosból a következőket írják:

Bernhardt Sarah megérkezése előtt néhány nappal Barkany Irma lépett fel az itteni német színpadon először. Ki ez a nő? fogják kérdezni olvasóm. Először is magyar nő, kassai szülötű, a ki a berlini Schanspielhaus tagja. Művészi pályáját Frankfurtban kezdte. A művésznő igen rossz körülmények közt lépett fel. A politikai viszonyok Német és Oroszország közt igen feszültek voltak s a lapok gunyos hanggal szóltak a mérész nőről, ki elég vakmerő akkor fellépni, mikor Sarah közeledik Pétervár felé. A művészmegérkezésekor a Herold és a Pet. Zeitung mutatta be a német Pétervárnak. Barkany k. a. Schiller Ármány és Szerelmek ez. drámájában Lujzárt játszta. A német színházban a drámai előadások mindig tíres ház előtt játszódnak le.

A ház azonban most megtelt, és a lapok képviselői kivétel nélkül megjelentek. Úgy látszott, hogy a darabot rosszul választották. De csak látszott. Mert a szabadság lángoló érzete, mely Schiller minden sorát átengi, megindította, könnyekre fakasztotta s fellelkesítette az oroszokat. A művésznő remekül játszott, és már az első felvonásban megnyerte a közönséget.

A darab végén szokatlan lelkes tapsal hívták ki a művésznőt, kinek második fellépte alkalmával már nem volt tíres hely. A lelkesedés nem ismert határt. A sajtó is felmelegedett s megadta a művésznőnek azt, a mi megilleti, felemelte a kor első művésznői közé. Midőn Bernhardt erről értesült, elhatározta, hogy ő is eljátsza Lujzát. El is játszta. De a lapok Barkanyuak adták az elismerés koszorúját. Elpercztől kezdve a mily mérvben fogott Sarah di csősege, olyan mérvben nőt a Barkany kisasszonyé.

*

A Patti kudarcza. Egy Amerikából érkezett magánlevél, mely holmi német lap révén került nyilvánosságra, a következőkép írja le Patti Adelina amerikai „diadalait”. Tagadhatatlan tény, hogy Pattiának amerikai körutja óriási kudarcra végződött. Kettős a kudarc: anyagi és művészi. A hiba nem annyira Abbey impressariót terhel, ki Sarah Bernhardt oly pompás „üzletet csinált”, mint magát a Patti. Abbey elsőrendű énekesekből akart társulatot szervezni, de Patti nem engedte ezt, mert ő makacs elvénél fogva szívesebben játszik közpertszerű vagy éppen tehetségtelen színészekkel. Ez magyarázza meg monsieur Nicolini iránt való roppant előszeretettét. — „Őn jeles társulatot, ön repertoirt akar? — mondá Abbeynek jőkorra megvétel. — Lassa, mindez fölösleges, ha egyszer engem bír.” — Abbeyt beletörődött abba, a mi elkerülhetetlennek látszott, az operai repertoirt hangverseny-programra változtatta. S ezzel nagyot hibázott. Még végzetesebb volt reá a Patti föltételeinek elfogadása. Az a szerződés, melyet a divi impressariója elé terjesztett, s melyet ez alá is írt, azt is kikötötte, hogy az előadás megkezdése előtt huszezer frankot el kell venni a házbeyételből átadni Pattiának. Azután Abbey ur 7500 frankot vesz ki a maga számára. A maradékot két egyenlő részre osztják a diva és az impresario között — Pattiának esett feladatul, hogy társulatának tagjait fizesse. E művészek oly közpertszernek s ennek következtében oly silány fizetés jár nekik, hogy szinte számba se jöhet. Nicolini 40,000 frankot kap ugyan havonként, de ennek a nagy részét az ő „kis felesége” költi el. Az utazás költségeit az impresario tördözte; ezek összege hetenkint 23,000 frankra rugott. A diva hangversenyei a világrét sem elégitik ki a műtört embert. Mikor a Patti először járt Amerikában, akkor tenyérben hordozták, mert nem volt annyira kifejlődve a yankeek művelése. Kü-

lönösen ellátja a levélíró Nikolinit, azt mondván róla, hogy nem érti teljességgel, mi jusson tartják európai hírt tenoristának ezt a sima, burszki, ellenszenves embert. Patti különben azt a hírt juttatá Párisban, hogy alig várja már amerikai szereplésének végét s mielőst elnekelte a harmincz hangversenyét, utra két azonnal Európa felé s a meddig él, nem teszi a lábát az új világész földére, a hol annyi boszúságot okoztak neki.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1882. január 12.

Helyi hírek.

— **Nemzeti színház.** Tegnap f. hó 11-én Andran Űdvőskéje. A dallamos operette az este is jőkor közönséget vonzott a színházba, bár az esti előadása nem tartozott a sikerültebbek közé. A szereplőkben mintha megcsappant volna az a buzgó jó kedv, mivel eddig játsztak. Marcell grimaceai s nyakràngásai nem igen keltek derűltiséget. Szilágyi sem volt elemében s bágyadtan játszott végig. Sziklai Emilia k. a. hangjáról is alig lehetett elcsúszni egyszer-mászor a fátol — így a második felvonás kettőseiben, miket nem is kését tappsal jutalmazni a közönség; valóban ha a kisasszony hangja lépést tarthatna játékával, a legnagyobb elismeréssel adóztatnánk, s a hol a kettő együttesen haladott, ott kevés kívánni valót hagyott hátra tegnap is. Kileptekor egyébiránt a kisasszonyt élénk tapsal és virágosokkal fogadták. Várad szépen énekel. Elismeréssel szólhatunk a karokról, mely helyenként — kivált a női kar a második felvonás elején — ügyesen exekválta a maga részét.

— **A színházunknál** közelebbi végben vendégszereplések között, érdekes lesz a Húnyádi Margit-é, kit közönségünk előnyösen ismer, a ki a jővő hóban szerződötési célból fog néhányszor fellépni.

— **Értesítés.** Erdélyrészi méhészek egyletünk, de egyzersmind annak igen tisztelt tagjai — a különösen a helybeliek — érdekében szükségessé tartjuk kijelenteni, hogy méhészeti estélyeinket jan. 7-én, szép számu érdeklődők jelenlétében megnyitottuk, s azokat az erd. gazd. egylet belmonostor-utcai 8 számú titkári irodájában, ezúttal is, minden szombat délután 5 órakor megtartjuk. Az értekezés sorát, jelzett estélyen alólir kezdte meg, ismertető — általánosságban tartott alkalmi értekezése utolsó részben, — a méhészméhészt szerzőit. Ismételtlen kérjük hát azokat, kik a méhészkét s annak tiszteletet parancsoló természetét, valami kis mértékben becsülik: részesíték körülné s illetőleg magukat azokban az élvezettel párosult hasznos időtölésekben, melyeket e célból tanulmány s illetve közlésül tűztött maga elé méhészkörünk. A hónap, jan. 14-iki ülés tárgyai lesznek: 1. Értekezés: a munkás-méh életbontzanáról, s ennek kapcsán a méhészt. 2. A kiküldött bizottság alapján megállapodás, abban, hogy miképp osztassék be az okserült méhészt elmélet s lehető gyakorlatias előadása estélyestélyeken. 3. Városunk különböző helyen termelt mézének ízlelés által való összehasonlítása. Kolozsvárt, 1882. jan. 12. Szentgyörgyi Lajos s. k. egyleti főtitkár.

— **Hetivásárunk** forgalma ma valami vel élénkebb volt, mint a megelőzőké s mint az országos vásáré. A falusiak kezdi belátni, hogy ők az eladók, az új fogyasztási adó által semmi rövidült nem szenvednek. Néhány napig az a hír volt elterjedve, hogy tojásról s szárnyas alatról is adót vesznek s ezért alig hoztak valamit a piacra. Most már lassanként rájönnek, hogy igen haszontalan izgatás vagy tudatlanság által terjesztett újság volt ez is s saját érdekükben is többet hoznak eladásra. Arról azonban, hogy marhavásárokról s sortépiacra a sorompókön kívüli vásártérre van mulhatlanni és gyors szükség, mind inkább tanit a tapasztalat. A falusiak, ki behozza eladásra az állatot, nincs annyi bevért pénze, hogy kifizesse a vámot. Fizesse az, ki a sorompókön kívüli eső vásártéren megvette és behajtja. Az illetékes köröknek minél sietősebben kell intézkedniük e kérdésben s ha a város fekvésénél fogva egy marhavásártér nem elég, inkább legyen kettő — de okvetlen szükség kívánja, hogy minél előbb meglegyen.

— **Meghívás közgyűlésre.** A „Kolozsvári kereskedői társalgó-kör” közgyűlését saját helyiségeiben f. január hó 22-én vasárnap délután 3 órakor fogja megtartani, melyre a t. tagok az alapszabályok 30. §. értelmében ezenul tisztelettel meghívattak. T a r g y a i: 1. Izgatósági jelentés a lefolyt év eredményéről. 2. Az igazgató választmány által előterjesztendő költségvetés megállapítása s fedezési módjának meghatározása. 3. Butorzárt beszerzésének megszavazása. 4. A tisztviselők választása és az igazgató választmány megalakítása egy évre. 5. Jutalmak kiütése és tiszteletdíjak megállapítása. 6. Az évi zárszámadások föltulvizsgálása három kinevezett tag által az azok rendben találása esetén a felmentvény kiszolgáltatása. 7. Indítványok. Kö-

szavart, 1882. január hó 8-án. Sigmond De-
s, elnök. Salamon Sándor, jegyző.

— **Időjárás** Európában: A nagy légnyo-
más (772) az Alpok és a keleti Kárpátok között
még el nyugatról keletre; a depressió (758—
759) a keleti tenger déli részénél van. Északon
a szelekkel az idő bors, felhős; délnyugaton
csendes, derült. — A hőmérséklet kisebbedik
jelenleg: Többnyire nyugatias részben ke-
letes helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet
általában kisebbedik: a légnyomás délen na-
gyobb, északon kisebb lett. Csapadék alig egy
pár helyen volt hóval. Kevés délnyugati rész ki-
vételeivel az egész ország nagy pont alatt nyun-
gat kisebb keleten nagyobb 5—8 foknyi hi-
deg volt. Kilátás a jövő időre: Hazánkban:
Többnyire napos, felhős bors időt várhatni csa-
padékokkal.

Hazai hírek.

— **Értesítés.** Múltán a Nagy-Enyeden
kiült hóllyagos és himlőjárvány még folyton
tart: a Bethlen-főtanodában a szorgidő megnyi-
tása — Alsó-Fehérmegye t. alispáni hivatalának
378—1882. sz. a kelt rendelethez alaján — t. é.
január 26-án reggeli 8 órára halasztották. Miről a
Bethlen-főtanoda tanuló ifjúsága és az érdekel-
tettek szülők értesítettek. Nagy-Enyed, január
10. 1882. Elek Károly, igazgató tanár.

— **A királyné és a cigányasszony.** Mo-
gyoródról írják az „Egyetértés”-nek: Felső-
egyes asszonyunk sétalovaglásán közben nem egy-
szer átnyargalt Gödöllőre a községünkkel ha-
táros szentjakob puszta tavához, kopóival egy-
egy vadat riasztva fel és lejárta annak na-
das partjait. A tél egyik verőfényes délutánján
bátyjával, Károly Tódor bajor herceggel, pa-
ripákról leszállva merengtek el a szép vidéken.
Egyen egy cigányasszony vetődött arra s erő-
nek erejével szerencsét akart jósolni s kártyát
vetni a nagyságos uraságoknak. A herceg bi-
bá kergette, a királyné asszonya közönte
felajánlotta szolgálatait, s a szigor, s a szép
szó nem fogott ki tolakodásán. Végre is enged-
niök kellett. A királynénak le kellett huzni ke-
sztyűt, elomutáni tenyerét, melyből nagy szeren-
csét jósolt neki a fekete Pythia s kivétlen a
kártyáját, kijelenté, hogy a nagyságos ifjasszony-
ra nagy szerencse vár, nemcsak nagy gazda-
ságra jut, báró urfiakkal, gróffakkal kocsizgat,
selyemben, bársonyban, négy lóval és üveges
hintón. A felséges asszony jó kedvű hallgatta
végig a vén cigányasszony jósáit és egy
tiz forintot vetén oda a megörvendeztetett ba-
nyának, paripájára szökken s kacagva vágta-
tolt hercegi fivérével tova — Gödöllő felé.

— **Népmagyarosító társaság** Szol-
nok-Doboka megyében. Szolnok-Doboka megye
közönsége a budapesti központi népmagyarosi-
tó társaságnak, a népmagyarosítás érdekében
hozza intézett megkeresése folytán a törvényha-
tósági bizottság tíz tagjából álló fióknépmagya-
rosító társaságot alakított. Ezen társaság elnöke
— az „O. E. jelentése szerint — Horváth Ber-
talan: tagjai Retegyi Sándor, Ádám Albert, Fe-
jerváry Károly, ifj. Vojt Jakab, Möriz Sándor,
Vas Imre, Betegh Imre, Bajnóczy Gyula, Hrobo-
nyi Pál és Somkeréki Miklós. Ezen fiók-tár-
saság teendőire néző kézen fogva fog eljárni
a budapesti központi népmagyarosító társasággal.

— **Törvényes intézkedés** a hazai
iparhatóság támogatása tárgyában. A fővárosi
iparoskör választmánya tegnap ülésében fontos
közérdekű határozatot hozott. Ráth Károly el-
nök indítványára ugyanis elhatározta a kör, hogy
felhívást intézend a főváros összes iparos testü-
leteihez oly kérvénynek együttes benyújtására,
melynek célja a törvényhozási intézkedést szor-
galmazni arra nézve, hogy az állami szükségse-
gek, valamint az állami befolyás alatt álló köz-
intézetek és törvényhatóságok szükségletei csakis
a hazai ipar versenyen utján legyenek fedezhetők.
A választmány elismeri ugyan, hogy különösen
a honvéd-, pénzügy- és kereskedelmi ministe-
riumok, továbbá a magyar államvasutak, a pos-
taigazgatóság stb. már is kellő figyelemmel ve-
szik a hazai ipart, de nem áll ez az összes mi-
nisteriumokra és közintézetekre különösen nem
az összes törvényhatóságokra nézve, a hol kül-
földi iparcikkkel szállító útérek még mindig
tulsúlyban vannak. Nemcsak a budapesti, hanem
a vidéki nagyobb ipartestületek is be fognak
vonatni a mozgalomba, mely hivata van a
nagyrezt tres jelszóként szereplő iparpártolási
ügynek komoly lökést adni és egyfelől a kor-
mányt az iránti dícséretes intenczióinak érvénye-
sítésére, másfelől az orsz. magyar iparegyesü-
let buzgó működése számára is törvényes ga-
ranziákat szerezni.

— **Borzasztó gyilkosságról** értesítik
a „Hon”-t Kalocsáról: Általános rémületet idé-
zett elő nálunk egy gyilkossági bűncsejt, mely-
nek Vargács József kalocsai lakos esett áldoza-
tául. Nevezett egyén folyó hó harmadikán éjjel
nyom nélkül eltűnt. Nyolczadikán délután talál-
ták meg hulláját, a város alsó részén lévő, be-
fagyott tóból kidobva. Bár mindenki nyíltan be-
szélt arról, a miről előbb csak néhányan bírtak
sejtéssel, hogy a szerencsétlen egyént, ki
még néhány év előtt a legvagyonosabb gazda
volt, erőszakosan ölték meg s úgy dobák egy
léken át a jég alá, mégis a megejtett bonezo-

lás folytán sem lón megállapítható: valyon kül-
erőszak, avagy véletlen szerencsétlenség okoz-
ta-e a halált. Előbbi mellett látszott bizonyítani
az, hogy a hulla félig felöltözött állapotban lón
kifogva. Minthogy Vargács pásztor életmódja
miatt egyenletlenségben élt ifjú és rendkívül szép
nejével, a gyilkosság gyanúja első sorban ezt
terhelte, ki nyomban le is lón tartóztatva; teg-
napelőtt ennek szolgáját fogták el. Az állam-
ügyészség és a vizsgáló bizottság rendkívül ére-
lyes nyomozásait tegnap siker koronázta, a meny-
nyiben az egész rejtély megoldást nyert. A per-
gyilkosokat csakugyan a szép feleség fogadta
fel huszonöt huszonöt forintért; s a felbéléséről
a nő apja és anyja nemcsak tudomással bírtak,
hanem abba tényleg be is folytak. Kézrekerül-
tek a gyilkosok Barta nevű kalocsai kocsis és
Kovács szintén kalocsai lakos személyében, kik
bismerték, hogy az ittas állapotban lévő Var-
gácsot levonszolták a tó partján lévő házából
éjjel tájón s fölve a lék alá eresztették; Var-
gácsné pedig távoli kísérelők volt. Bizonyíték
van arra nézve is, hogy Vargácsné, úgy ennek
apja és anyja ez év nyarán Vargácsot mérge-
zés által akarták életétől megfosztani, mely bűn-
tény csak véletlenségből nem sikerült. Igazolva
van az is, hogy a nő utóbbi időben felváltva
négy egyénnel szövetkezett (eredmény nélkül)
férje meggyilkoltására. A nő szülői szintén el-
fogattak.

Vegyes hírek.

— **Guiteau pör.** Január 6-ikáról írják
Washingtonból: Guiteau védői ma emlékiratot
nyújtottak be a törvényszékhez, melyben azt ké-
rtek, hogy az esküdteket az iránt, hogy vádolt
minden észszerű kételyére, mely elmeállapota
ellen felhozható, joggal hivatkozhatik, s abban
az esetben, ha az esküdtszék hiszi, hogy Guiteau
örült állapotban, ellenhatatlan üszön befo-
lyása alatt cselekedett, akkor nem mondható ki
bűnösnek. Ha pedig az esküdtszék abban a vé-
leményben van, hogy a vádolt a tett elköveté-
sének idejében ép elmével bírt, azonban tettét
nem gonosz szándékból hajtotta végre, ez eset-
ben az esküdtszék gondatlanságból elkövetett em-
berölésben és nem szándékos gyilkosságban mon-
dhatja ki vádlottat bűnösnek.

— **Kholera Hedsasban.** A hedsasi khol-
era-járványról a Bohemis érdekes levelet közöl
Djeddahból a múlt évi december hó 13-iki ke-
llettel. E levél szerint az arafati (november 1.
nagy ünnepeig a török orvosok vagy tagadták
azt, hogy kholera, vagy egyébb e fajta járvány
dühög, vagy pedig, ha már bismerték, hogy
létezik járvány, azt csak szórványosan előfor-
duló, nem veszélyes mérveket ölt kholerának
állították. Az arafati ünnepen minden zarándok
és az összes mekkai lakosság elhagyta a várost,
hogy az Arafat hegyen rendezett szertartások-
nál legyen. A betegek, természetesen a váro-
sban maradtak s e napon 48-at állapítottak meg.
Következő napon (november 2-án) a Had-
sis összes népe a Muna völgybe vonult, hogy
ott áldozatot hozzanak. A zarándokok három na-
pig maradtak itt, a mig tudniuk az áldo-
zatot bemutatni. Az ezernyi állat áldozat rot-
hadásnak indult hullamaradéka, s többnemű
bűzös anyag megmúltelyezték a levegőt, s ennek
következtében a betegség nagyobb mérveket ölt.
November 2-ától november 6-ig átlag 1200
ember halt meg. A Djeddahba menekült zaránd-
okok közül naponként 5—10 ember halt meg,
mig Djeddah város lakosai csodálatos módon
mentek maradtak a járvány borzalmaitól, s tu-
domás szerint a bentlakók közül csak két em-
ber halt meg. — November 25-ike óta Djeddah-
ban és Mekkában nem fordult elő több kholera-
eset. A zarándokok, azoknak kivételével, a kik
Medinába mentek, már mind elutaztak. Hivata-
los feljegyzések szerint, a kholerának kezdettől
fogva december hó közepéig 2400 ember esett
áldozatul; nem hivatalos uton tett feljegyzések
több mint 5000 áldozatot említenek, s valószí-
nű, hogy ez utóbbi adatok több bittel érde-
meknek.

— **Vezuv és Aetna.** Az olaszországi
két tűzokádó minapi láva-kitöréseiről Palermo-
ból a következőket írják: Szilvestri Horác tanár
Lataniából következő jelentést tett: „Két nap
óta az Aetna központi töléseire homokot és ha-
mut hánny ki. Különbösen december 29-én nagy
láva tömegeket láttam, melyek esőként, észak-
nyugati irányban a brontei és malettoi mezőket
borították el olyannyira, hogy a havat egyne-
hány óra alatt feketére festették.” A Vezuv ha-
sonlóképp mozog. Napolyból írják: A hegy ke-
leti oldaláról nagy mennyiségű láva ömlik foly-
tonosan. Az ömlést követő jelentések, melyekből
a tölése nagy tövékenysége előre látható volt,
aránylag csendesültek, úgy hogy közvetlen erős
kitöréstől egyelőre tartani nem kell. Minden-
estre a két tűzhely egyidejű tövékenysége te-
kintetbe veendő, annál inkább, mivel fölteszik,
hogy közöttük tengeralatti összeköttetés áll fenn,
és hogy a közöttük fekvő közök iyi időben min-
dig veszélyeztetve vannak, mint azt a múlt ta-
vaszkor az Ischián nagy földrengés eléggé bebi-
zonyította.

— **Apró hírek.** A orosz czárné
súlyos tüdőbajban szenved, s az orvosok báta-
rozottan kívánják, hogy több bónapot töltsön
Siciliában. — Párbaj. Nyiregyháza e hó

9-én Frater Sándor és Szűgyéni Emil képviselő
között a Tiszaszabályozási ügy miatt kardpár-
haj volt. Mint írják, Szűgyéni Emil erős vágást
kapott. — Öngyilkos őrnagy. A Miroi-
csics-erzsd Riva déltiroli városban állomásozó
3 ik zászlóaljának parancsnoka, Pogán Felix
egy zsebkendővel felakasztotta magát vaságyára.
E tette a 44 éves katonát valószínűleg gyógyít-
hatatlan betegsége birta. — Észak-Ameri-
ka városaiban a himlőjárvány aggasztó mérve-
ket kezd ölteni. — A sófiai zendülésről,
forradalomról, s több város negyed egéséről szö-
lő hírek megezfoltatnak. — A kiknek nem
kell a pénz. A bécsi duaszabályozási kül-
csön sorsolása alkalmával kihúzott nyeremények,
és pedig 188,503 szám 100,000 frttal, 175,209.
sz. 25000 frttal, és a 2,633 sz. 1,000 frttal mai
napig sem vétettek föl a nyerők által.

CSARNOK.

AZ ÖRÜLT ANYA. (Angolból.)

London vidékének egyik szép faluja nem
rég, egy szomorú, sajnos esemény színteré-
vált. Azon munkakereső nők, kik napfelkeltekor
a tóváros felé sietének, egy igen csinos lak előtt
egy szerencsétlen csecsemő hulláját pillanták
meg. Ez áldozat fejcséjke retentően esze va-
a zuzva. Ugy látszott, hogy a halát hozó esé-
nek valamely magasságból kelle történnie. —
Egy nyitva maradt első emeleti ablak és a
gyermek ruháskája, azonnal jelzik a gyilkoló
helyet.

Külrőlbel két éve annak, hogy a tél kez-
detével egy ifjú, ki egy ősi angol nemesi család
neve s ezimerével dicsekedete, a Dover külvá-
ros részbe telepedett le. Majd fényes társasá-
gokba vezetett be és ott szereplni kezdte,
mely csakhamar elfeledtél vele, hogy távollé-
te miatt a fővárosi magasabb körökben, mily
tires betöltetlen hely maradt.

Az ifjú lord előtt az ily szórakozottságok
se voltak tetszősek; a főváros e zaját megunva,
ösmertésetet kötött egy két tagból álló tisztos
családdal, egy öreg tengerész tiszttel és ennek
leányával, ki ifjú kora daczára, öreg atyjának
egyetlen támasza volt.

Három hóval később az agg tengerész két
seggbeesés fájdalmában megvált az életől, mert
leánya, ki őt eddig oly gyermeki odaadással
ápolgatta, az ő erőnyesen nevelt leánya elhagyá
ő t és idegennek, ki csak most lépte át hajléka
küszöbét, megszökött.

Az ifjú lord boldognak érzé magát; álnév
alatt, egy szép lakot bérelt ki és ott fényűzés
között boldog napokat tölte a szegény nővel,
kit hamis ígéretekkel csalogatott el a fajtától.

A szegény miss B. nem sokára anyává
lón, egy kedves gyermekkel áldotta meg
a gondviselő. Lord X. . . hogy miss B.
gondját könnyítse, egy dajkát is fogadott fel;
de a kisdal alig vón lélekzotet, a dajka vele
egy rendelkezésre álló kocsin eltűnt.

A lord rendelték, a dajka pedig vég-
rehajtá ura parancsát. A gyermek születési
órja esteli nyolcz órákor volt s már kilencz
órákor, egy lelenzház aijtánál volt kitéve.

Miss B. egésze egy pár hét eltelte alatt
helyreállott, naponta kérdészködkö drága gyer-
meke után, de ő lódsága hamis tudósításokkal
áltatta ő t, költött leveleket olvasgatta fel előtte,
melyben a legpontosabb tudósítások voltak kö-
zölve kedves fiáról. Ő lódsága is el-elutazga-
tolt, hogy meglekintse és a szegény anyának
kikövet megnyugtató híreket hozott, mely anyai
szívét örömmel tölté el. A szegény miss két hó
elteltével teljesen felgyógyula és az ifjú lord
Londonba akartá vinni, előbb azonban a gyer-
meket és a dajkát kelle az anya kívánságára a
távoli helyszékre elhozni. Azon nap reggelén,
a melyen az anyának gyermekét kelle visszaadni,
lord X. korán reggel elutazott, megígérvén, hogy
estére visszatérend; senkit se vártak haza oly
szívszakadva e napon mint ő t.

Az éj beállt és még sem jött meg; el-
mult két hosszú várakozásteljes nap és mégis
késik. Ekkor egyszerre csak hirtől hozák a még
mindig várakozó misnek, hogy ő lódsága csend-
ben már régóta készleteket tón egy nagy utra
és most Délamerikába utazott. Ez retentő csa-
pás volt a miss érző szívére. Alig lábbadozott
fel bánata ismét ágyához szegző ő t, de a gon-
dos orvosi kezelés, a mig ifjú erő töként azon
remény, hogy gyermekét feltaláljandja, elősegíté
felgyógyulását és már elég erősnek érzé magát
arra, hogy maga tudakozódhassék utána kör-
nyezetől, kik ő t minden tekintetben megnyug-
tatni óhajtották. Minden fáradozása hasztalan
jutányosn lehetett venni, s ez most fél idején
örvendetes körülmény. különösen a szegényebb
osztályra nézve.

Egy általános pillantást vetve az egész
hetivására, összehasonlítva az iparcikkkel és
nyertermények forgalmát s az itt-ott tapasztal-
ható áremelkedést és áresökkenést, az eredmény
a viszonyokhoz képest megnyugtató.

A kirakott ruháskák közül felismert egyet,
melyet ő maga sajátkezűleg készített, ismét ő
remény egyéni gúnyára jelent meg előtte, beroh-
ant a boltoskába, kérdészködkö, kér, eseng
a tulajdonosnő előtt, alig hagyá időt, hogy ez
utána gondoljon, vagy jegyzékébe benézhessen,
hogy megmondhassa nevét, lakását azon asz-
szonyrak, a ki neki ezen csinos ruháskát hozá,
hogy azt durrábal cserélje fel.

Az anya, miután mindenről értesült,
azonnal a nevezett helyre sieté és egy
nyomorult fekhelyen ott találá egy beteges nőt,
ki az éhség miatt és a szeszitalok élvezésé-
től csak nagy nehezen tudott emlékezni vissza,
hogy egy vasárnap este épen kilencz órákor
egy csecsemő fü-gyermekeket bizott egy asszony
az ő gondjaira s ő ezt azonnal a lelenzházba
vivé.

Ez elég volt. Miss B. azonnal a lelenz-
házba sietett, megcsevezté a napot s az órát; de
a ház küszöbénél azon este, azon időtájban két
fü-gyermekeket találta, az egyiket kilencz óra két
perczkor, a másikat négy perczel később;
mind a kettő, mindeu felismertető jegy nélkül
volt bejegyezve. Mibez kezdjen ily szorult hely-
zetben? Miss B. mind a két gyermeket látni
akará és hogy ha anyai szíve föl nem ismerné
s nem választhatna a kettő között, úgy mind a
két ártatlant gyermekének fogadja.

Mind a kettő a közeli helyiségbe adatott
ki. A miss azonnal oda sietett őket fölkeresén-
dő, de itt ismét szívzsakgató esemény vár róá;
az egyik gyermek két nappal ezelőt jobblétre
szenderült és ez hátha az ő gyermeke volt.
Azonban fájdalmát még enyhité egy számára
fennmaradt reménysugár. Gyorsan odasietett,
hol a másik csecsemő dajkáltatott.

Egy csinos házikóban meg is találja a
gyermeket, egy ifjú, szép ápolónő karján s X.
lord arcvonásait ismeri fel benne. Igen, ez az
őn gyermekem — szöla — szívem dobbanása is
sajátomra ismer benne.

Miss B. a megtalált kicsikével Londonba
tért, majd ismét falusi lakába vissza, melyet ne-
ki az ajándékozott volt, ki ő t oly konokul meg-
csalta. De itt, az oly sok szerencsétlenség, any-
nyi zaklatás lelkét teljesen megzavará. A gyer-
meket, ki oly csodás módon visszakerült hozzá,
örültes örömben majd megfojtá, majd könnyei-
vel, csókjaival halmozá el, majd előlé, eltaszi-
tá magától, mintha nem az övé volna. Nehány
nap alatt sötét gondolkozóvá lón, mely környe-
zét is nemcsak félelem, hanem száratomra is
gerjeszté.

Egy este, a midőn szobájában gyermeké-
vel magára hagyatott, örülési rohamában a sze-
gény teremést kidobá az ablakon a halál tor-
kaba.

Most miss B. egészen örülttél lón, nem em-
lékezett még tetterre sem és a tébolydában, a
hová elvívék, ringat, virraszt és dölgetti az ál-
tala varrott ruháskákat, melyeket megtalált és
most más rongyokba gönyölgetve, azt tartja
szerencsétlen gyermekének, ki ő saját kezével
dobott a haláluk.

KÖZGAZDASÁG.

Hetivásár

— Kolozsvárt, 1882. jan. 11-én —

A mai hetivásár jobb a közlelebi orszá-
gos vásárnál. A gabona-piaczon a forgalom ki-
elégítő.

Az árak hectoliter szerint: buza 8 frt 10
kr, rozs 5 frt 25 kr, kukuricza 5 frt 7 — 5 frt
25 kr, zab 2 frt 97 — 3 frt 15 kr métermázsza
szerint: buza 10 frt 94 kr, rozs 7 frt 50 kr,
kukuricza 7 frt — 7 frt 30 kr, zab 7 frt — 7 frt
50 kr. Az árak emelkedtek.

A sertéspiacz is élénkebb mint a múlt hé-
ten, noha a vétel nem állott a szokott arányban
a felhajtott mennyiséggel. Az árak darab szám-
ra: kövér 36—70 frt, ridg 14—18 frt, ma-
lacz 8—15 frt.

A takarmánypiaczon: forgalom s az árak
mint rendesen: egy kisebb szekér széna 6 frt,
nagyobb 10 frt; közönséges szekér szalma 3
frt; a zsup párja 8 kr.

Majorság-piacunk megdrágult, mivel a be-
hozatal nem elégtette ki a keresletet. Az árak:
egy pár csirke 70 kr, tyúk 1 frt, rüdeg liba 3
frt, kövér 5 frt 50 kr, kappan, rucza 1 frt, to-
jás 4 drb 10 kr. 20 literivel: pityóka 50 kr, al-
ma, körte 90 kr.

Kilogram szerint: marhahús 44—46 kr,
sertéshús 46—48 kr, szalonna 60 kr, hár 70 kr,
Egy közönséges szekér fa 3 frt 80 kr—
4 frt. 50 kr. A fapiaczon a bő behozatal folytán
jutányosn lehetett venni, s ez most fél idején
örvendetes körülmény. különösen a szegényebb
osztályra nézve.

Egy általános pillantást vetve az egész
hetivására, összehasonlítva az iparcikkkel és
nyertermények forgalmát s az itt-ott tapasztal-
ható áremelkedést és áresökkenést, az eredmény
a viszonyokhoz képest megnyugtató.

IDEGENEK NEVSORA.
1882. jan hó 12.
Biasini szálloda: Zagoni Bodola Gé-
bor M. Váshely. Steller J. J. gyáros Leth. Stánt-
ner János Ádamos. Herr Ferencné vendéglős.
né Váshely. Főtes Todor birt. Duha Bálint
birt. Novály. Bartha Dezső ev. ref. papnövend. N-
Enyed. Bartha Miklós tanár N-Enyed. Berzeu-
czei Lászlóné birt. M. Váshely. Bodor Bertalan
birt. Sz-Ujvár
Nemzeti szálloda. Rosenbaum József
ker. N-Szeben. Kalk R. ker. B-Pest.
Hungária szálloda: gr. Büssel Gyula
birt. Enyed Pap Gyula ker. Bécs,

A „Kelet” magántáviratai. (Magyar távirati iroda)

Budapest, január 12. A képviselő-
ház megkezdvén a költségvetést, Hegedüs előadónak elfogadását általános-
ságban ajánlja; Somsich nem fogadja
el és határozati javaslatot nyújt be.

Eötvös határozati javaslatot nyújtott
be. A ház nem fogadta el.
Bukarest, január 12. A pótválasztá-
skor csupa kormánypárti választatott
képviselővé.

Zágráb, jan. 12. Ismét több höl-
gyet bántalmaztak; a rendőrség erélye-
sen intézkedik.

Turn-Severin, jan. 12. A bizottság
Carol király Román földre lépésének em-
lékére oszlopot tervez.

Kairó, jan. 12. Az izgatottság csi-
lapul. A kormány válaszában köszöni a
gondoskodást s hozzáteszi, hogy nincs ok
aggadalomra.

Brüsszel, jan. 12. A kormány jegy-
zéke a hatalmakhoz, a román-kormány-
nak Hecht alconsul irányában maga-
tartása miatt panaszskodik.

Prága, jan. 12. A tónörökös-pár
megjelent az egyesületi bálban s ott fél-
óraig időzött.

Belgrád, jan. 12. A pénzügyér fel-
szólította a külföldi itt működő biztosí-
tó intézeteket, hogy állásukról jelentést
egyenek.

A tisztikaszinót a fejedelem jelen-
jétében megnyitották.

A budapesti árutözsde hivatalos árjegyzékel.

1881. év január hó 2.
Ara 100 kilogramm Budapestén.
Buza: Búcsai 12 frt. 50 kr. Tiszavidéki
12 frt. 60 kr. 12 frt. 85 kr. Postvidéki 12 frt. 80 kr.
12 frt. 55 kr. Fehér megyei 12 frt. 50 kr. 12
frt. 75 kr. Bácskai — frt. — kr.
Magyar rozs 8 frt. 50 kr. 8 frt.
80 kr. Takarmány 7 frt. 20 kr. 7 frt. 40 kr.
Árpa: 7 frt. 30 kr. 10 frt. 50 kr. Ma-
láta 7 frt. 50 kr. 9 frt. 12 kr.
Magyar zab 7 frt. 40 7 frt. 75
kr. Búcsai 7 frt. 05 kr.
Tengeri: 7 frt. 05 kr. 6 frt. 95 k r
másnévű 6 frt. 75 kr. 6 frt. 85 kr.
Repeze: káposzta búcsai — frt %
1—kr. frt % kr. — frt — kr.
Magyar köles: 5 frt 90 kr. fr

Szokvány: buza tavaszra szállítandó
12 frt. 38 kr. 12 frt. 40 kr. Buza szept — októ-
berre szállítandó — frt — kr. 12 frt. 62 —
rozs tavaszra szállítandó 12 frt. 35 kr — frt —
kr. Tengeri május—júniusra. 7 frt. 17 kr. 7
frt. 19 kr. Repeze káposzta aug.—szeptemberre
szállítandó — frt — kr. — frt — kr. búcsai
július—júniusra szállítandó — frt — kr. — frt
12 frt.

HIVATALOS ARFOLYAMOK a budapesti áru- és érték-tözsden

1882. jan. 5.
Magyar aranyjárdék 1 1950
Magyar vasúti kölcsön 134
Magyar kel. vas. államköt., I. kibocsátás 911/2
Magyar kel. vas. államköt., II. kibocsátás 1109/2
Magyar kel. vas. államköt., III. kibocsátás 979/2
Magyar földterhermentesítő kötvény 1109/2
Magyar földterherment. kötvény záradékkal 979/2
Temes-bánáti földterhermentesítő kötvény 999/2
Temes-bánáti földterher. kötv. záradékkal 989/2
Erdélyi földterhermentesítő kötvény 989/2
Horvát-szlavon földterhermentesítő kötv. 979/2
Magyar szűdössza váltási kötv. 100
Magyar nyeremény-sorsjegy-közlés —
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy 981/2
Osztrák járadék papírban 122
Osztrák járadék ezlőben 122
1860-iki osztrák államsorsjegyek 771/2
Osztrák magyar bankrészesvény 589/2
Magyar hitelbank-részesvény 94
Osztrák hitelintézet részesvény 1321/2
Ezist 847
Cs. és kir. arany 559
20 frankos arany (Napoleon-d'or) 942
Német birodalmi márká 5815
London (3 havi váltókért) 11890
Magy. papír jár. 88089
Magy arany jár. 8845

E Kovács Gyula ur föllépteit.
NEMZETI SZÍNHÁZ.
Bérlet. 99 szám.
Kolozsvárt, péntek 1882. január 13-án.

A G S O D.
Színmű 4 felvonásban.
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÉKÉSY KÁROLY.

Magyar kir. államvasutak menetrendje. (Keleti vonal.)

Érvényes 1881. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeali irány Kolozsvárról.

Predeal—nagyvárad irány Kolozsvárról.

Allomások		Gyors-vonat 202. sz.		Személy-vonat 204. sz.		Vegyes vonat 202. sz.		Menetjegy árak			
		óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt.	III. oszt.	IV. oszt.	V. oszt.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	25	5	00	6	50	6	29	4	49
M.-Telegd	"	3	56	5	42	8	17	5	31	3	79
Rév	"	4	31	6	24	10	00	4	36	3	12
Csucs (Vendéglő)	"	5	28	7	28	12	41	2	96	2	12
Bánffy-Hunyad	"	6	01	8	05	2	13	2	06	1	47
Egeres	"	—	—	8	50	3	30	1	16	—	83
Kolozsvár (Vendéglő)	Erk.	7	08	9	40	4	58	—	—	—	—
Apahida	Elind.	7	18	10	14	8	00	—	—	—	—
Gyéres	"	—	—	10	36	8	37	—	55	—	39
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	30	12	04	10	54	2	14	1	53
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	51	12	38	11	43	2	84	2	03
Maros-Ujvár	"	8	53	12	48	12	23	—	—	—	—
Felvincz	"	—	—	12	56	12	35	3	12	2	23
Nagy-Enyed	"	9	17	1	03	12	52	3	13	2	24
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erk.	9	33	1	47	2	17	4	24	3	03
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	40	2	07	3	00	—	—	—	—
Karácsonfalva	"	—	—	2	35	3	48	4	90	3	50
Balázsfalva	"	10	09	2	50	4	17	5	18	3	70
Hosszu-Aszó	"	—	—	3	07	4	44	5	55	3	97
Mikeszása	"	—	—	3	23	5	15	5	92	4	23
Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erk.	10	42	3	41	5	44	6	33	4	52
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	49	3	51	6	52	—	—	—	—
Medgyes	"	11	03	4	11	7	42	6	74	4	82
Erzsébetváros	"	11	25	4	44	8	45	7	48	5	34
Segesvár (Vendéglő)	Erk.	11	51	5	22	9	49	8	38	5	99
Segesvár	Elind.	12	11	5	32	10	33	—	—	—	—
Héjasfalva	"	12	26	5	50	11	15	8	79	6	28
Erked	"	—	—	6	28	12	19	9	45	6	75
Homoród-Kőhalom	"	1	29	7	29	2	00	10	56	7	54
Agostonfalva	"	2	04	8	18	3	53	11	58	8	28
Apáca	"	2	24	8	51	4	41	12	12	8	66
Földvár	"	2	44	9	23	5	37	12	33	9	09
Brassó (Vendéglő)	"	3	25	10	02	6	48	13	63	9	75
Predeal	Erk.	4	28	—	—	14	87	10	—	—	—

Kapus—Nagyszebeni szárnyvonal.

Állomások	Szem. von. 1082. sz. Minden nap	Vegy. von. 1812. sz. Minden nap	Állomások	Szem. von. 1801. sz. Minden nap	Vegy. von. 1811. sz. Minden nap	Állomások	Vegy. von. 1811. sz. Minden nap	Állomások	Vegy. von. 1811. sz. Minden nap
Kapus (V.) Ind.	11 19	—	Kapus (V.) Ind.	4 25	—	N.-Szeben (V.) L.	3 58	N.-Szeben (V.) L.	10 05
N.-Szeben (V.) E.	1 41	—	N.-Szeben (V.) E.	6 50	—	Kapus (V.) Erk.	5 50	Kapus (V.) Erk.	11 57

Tövis—Gyulafehérvári szárnyvonal.

Állomások	Szem. von. 1702. sz. Minden nap	Vegy. von. 1712. sz. Minden nap	Állomások	Szem. von. 1701. sz. Minden nap	Vegy. von. 1711. sz. Minden nap	Állomások	Vegy. von. 1711. sz. Minden nap
Tövis (V.) Ind.	2 39	—	Tövis (V.) Ind.	3 11	—	Gy. Fehérvár I.	1 01
Gy. Fehérvár E.	3 11	—	Gy. Fehérvár E.	9 10	—	Tövis (V.) Erk.	1 33

Kocsárd—Marosvásárhelyi szárnyvonal.

Állomások	Szem. von. 1602. sz. Minden nap	Vegy. von. 1612. sz. Minden nap	Állomások	Szem. von. 1601. sz. Minden nap	Vegy. von. 1611. sz. Minden nap	Állomások	Szem. von. 1601. sz. Minden nap
Kocsárd (V.) Ind.	9 12	—	Kocsárd (V.) Ind.	5 00	—	M.-Vásárhely Ind.	9 07
Maros-Ludas	10 08	—	Maros-Ludas	4 08	—	Csapó-Radnóth I.	10 28
Csapó-Radnóth I.	11 13	—	Csapó-Radnóth I.	6 05	—	Maros-Ludas	11 20
M.-Vásárhely E.	12 26	—	M.-Vásárhely E.	7 18	—	Kocsárd (V.) Erk.	12 14

Jegyzet. A vastagabb körbe nyomtatott számok az esti 6 óráig reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

IGEN HASZNOS ALKALMI CZIKKEK!

Oriási választék és Kolozsvárt legolcsóbb forrás!!

A főtérén, br. Jósika-ház alatt, a nagy dohánytözsde mellett levő

DISZ-ÁRUTÁR

üzletemet teljesen újonnan berendeztem.

KAPHATÓK: Mindennemű téli czikkek, u. m. nagyon szép mustrák kezdett munkából cipők, kanapé-párnák Kulestártók és ruhátartók, alsó ingek, női muffok, derék-füzdők, hársz-kendők, leánygyermek posztó-köntösök, női és gyermek-strimflik, minden fajta kötő-gyapok, gép-czernák, férfi ingek, esőernyők, nyakkendők, férfi és női glaci posztó és szarvasbőr-keztitk, férfi és gyermek posztó-kalapok, férfi-, gyermek- és női cipők különösen nagy választékban. — Illatszerek, szappanok, eszéki szappan, pomádé és puder, diszített kézi kosarak, uti kofferek és táskák, gyermek bölesök kerékekkel és rugóval, dús választékban ALBUMOK, czukortartók és sinházi látesővek, mechanikus: lég és gőzerejű játék-szerek ezeken kívül minde galanterie, nürnbergi és gyermekjátékok nagy választékával üzletemet felszereltem.

Postai megrendeléseket legnagyobb figyelemmel utánvét mellett eszközölk.

Jó minőségért kezeskedem.

Mély tisztelettel ajánlja magát

a disz-árutár tulajdonosa

KOHN LAJOS.

Főtér br. Jósika-ház alatt.

(255)

43—52

Eddig
MAAGER

felülmúlhatlan.
W.

cs. kir. szabadalma.

zött valódi tisztított.

HALMÁJZSIRJA

MAAGER VILMOSTÓL Bécsben,

melyet az első orvosi tekintélyek megvizsgáltak s könnyű emész-
hetése miatt gyermekeknek is különösen ajánlanak és rendel-
nek, mint legtisztább, legjobb*) legtermészetesebb és elismert leghat-
ratóbb szert mell- és tüdőbajok, görvél, csömör, daganatok, bőrkí-
ütések, mirigy betegségek, gyengülés stb. ellen — üvegenként 1 frt, gyári
raktárban: BECS, HUMARKT 3. sz. a.**) valamint az osztrák-magyar biro-
dalom legtöbb gyógyszerárán és jóhírű anyagkereskedésében is valódi minő-
ségben kapható.

Kolozsvárt: Bíró János, dr. Hintz György, Székely Mik-
lós, Walentini A. és Wolff J. gyógyszerárakban. — Csiky Imre.
Dietrich Sámuel és Gergely Ferencz kereskedéseikben. Abud-
bányán: Vladu N. gyógyszer., Scheder Albert, kereskedő. Gyulafehé-
várt: Mihályes S. gyógyszer., Hátszeg: Matéffy R. gyógyszer., Kézdi-
Vásárhely: Benkő J. keresk., Marosvásárhely: Jeney K. gyógyszer.
Bucher M., Huttlesz K. keresk., Nagy-Bányán: Hanzlovics L. gyógyszer.
Nagy-Enyed: Bieder Agost gyógyszer., Szász-Régenben: Czoppel,
H. gyógyszer., Székely-Udvarhely: Solymosy J. gyógyszer., Seps-Szt-
György: Fehdenfeld J. gyógyszer.

*) Újabb időben több czeg tölt közönséges tisztított halmájzsirt három-
szögletű üvegekkel, s azt MAAGER valódi tisztított dorsgajdóc-májzsirja
gyanánt igyekszik a közönségnek eladni. E riasztást kiküldendő, csak oly üve-
geket kell MAAGER valódi tisztított dorsgajdóc-májzsirja-val töltötnök
elismerni, melyen az üvegen, ragjegy, lezáró kupakon és használati utasításon
a MAAGER név áll.

**) Ugyanott van a „schaffhauseni nemzetközi sebkötő-
anyaggyár” Hartenstein és társa chemnitz (hüvelyes votományi készítmények)
gyára és new-yorki Hall & Ruckel S. zodont gyárának s főraktára az osztrák-
magyar birodalom részére.
(456) 5—12

Az elgyengült férfierő, idegtompultság, titkos ifju
vétek és kiizadások ellen
DR. WURM-féle
PERUIN-POR.
(Peru növényekből készítve.)

A peruin-por az egyedüli alkalmas a nemző és szül-szervek mindennemű
gyengeségeit elmulasztani és így férfiaknál a tehetetlenséget az elgyengült fér-
fiért, nőknél pedig a magtalanságot elhárítani. Ugyanúgy pótolhatlan szer az
idegrendszer zavaraival különösen a nérv- és vérvesszések következményei
az elgyengülés, nevezetesen pedig önfertő és az éjjeli magömlések, mint a te-
hetetlenség egyedüli okainak bekövetkezett erőteljes a férfiaknak valamint a
láb- és kezük reszketése ellen ezen szerek javallatok, melyek által az el-
maradottan hatás bekövetkezik.

Ara egy doboznak kimerítő utasítással együtt 1 frt 80 kr. Kapható Ko-
lozsvárt Bíró János gyógyszeráránál. — Főraktár Bécsben: K. K. Alte Feldapost
Heke, I. Stefansplatz.
(450) 10—30

EUCALYPTUS-SZÁJ-ESZENCZIA

Cs. kir. szab. védjegy

Páris, 1878. kitüntetve

Fertőtlenítő rothadást gát-
ló fenartó övszert ragályos
fertőzés ellen, a száj gyógsze-
res ápolására DR. C. M. FA-
BERTOL O. felsőge a néhai Mexi-
coi császár udvari fog orvosától
Bécsben.

Az Eucalyptus-szájeszenczia a szájbűzét azonnal és tartósan eltávolítja; a legbiztosabb övszer fogfájás és fogszu ellen; tisztítja a beteg szájat levegőjét és
elevenítő illattal tölti be azokat. A császári Orosz kormány az Eucalyptus-szájeszencziát, nyilvános gyógyintézetekben fertőtlenítő szerül atörök
betegségeinél használni elrendelte.
Kapható az osztrák-magyar birodalom és a külföld összes jó hírnevű gyógy és illatszertáráiban.

Főraktár FELIX GRÜNSTEIDL-nél

Bécs, I. Sonnenfelsgasse 7.

N. B. Összes raktárainkban Dr. C. M. Faber hírneves és már 1862-ben Londonban a nagy díjéremmel kitüntetett, a száj egészségügyi ápolására és a
fogak ép fenntartására szolgáló kitűnő cs. kir. szab. Purítás száj szappan mindig kapható. Kolozsvárt kapható Csapó Sándor üzletében.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.